

Til: Fakultetsstyret
Fra: Fakultetsdirektøren

Sakstype: Orienteringssak
Tilgang: Åpen
Notatdato: 26. mars 2021
Møtedato: 9. april 2021

Ref.: 2020/411
Saksbehandler: BAARDKJO

Virksomhetsrapportering 2020 - Årsrapportering

Virksomhetsrapporteringen ved UiO skjer tertialvis (hver 4. måned). Rapporteringen 3. tertial er delt i 2 deler, der fakultetene innen 15. desember skal registrere budsjetter for kommende år formelt i økonomisystemene. I denne forbindelse skal avgir fakultetene også ledelsesvurderinger som er gjort kort tid før årets slutt. Rapportene skal dels oppsummere og beskrive status på slutten av året som har gått, men særlig ha et fokus på den 5-årige økonomiske prognosen for fakultetet.

I januar bes fakultetene avgi en supplerende rapport der man basert på endelige regnskapstall bes kommentere om det i løpet av desember og i forbindelse med årsoppgjøret har oppstått eller blitt avdekket avvik fra prognosen som ble avgitt 15. desember, og som er av vesentlig betydning for fakultetet. I tillegg til en supplerende ledelsesvurdering og økonomirapport bes fakultetene rapportere på utvalgte deler av sin virksomhet.

Det vises til kortfattede redegjørelser i det etterfølgende, samt til vedlagte rapporter som gir utdypende informasjon og som er avgitt til UiO – dels av det foregående og dels av det nåværende dekanat.

Økonomisk status pr. 31.12. 2021

Basisvirksomheten ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet1 endte i 2020 med et akkumulert mindreforbruk («overskudd») på 33,8 mill. Dette er 11,8 mill. mer enn prognosen på 22,0 mill. som fakultetet leverte 15. desember, og avviket skyldes i hovedsak at driftskostnadene ble enda lavere enn prognostisert - som følge av koronasituasjonen.

Langtidsprognosen for fakultetet viste pr. 15. desember et akkumulert mindreforbruk på 22,3 mill. ved utgangen av 2025. Mindreforbruket som det er redegjort for i forrige avsnitt bidrar til en ytterligere økning av dette. Fakultetet opplever at grunnenhetene utøver en systematisk planlegging av sin drift basert på de prognosene som foreligger, og at det ikke er noen reell fare for at midler i vesentlig grad vil stå ubenyttet i lengre perioder.



Fakultetet med sine underenheter legger til grunn at hovedtrekkene som ligger til grunn for i finansieringen av U&H-sektoren videreføres de nærmeste 5 årene, og at også det materielle grunnlaget for den eksisterende modellen i hovedsak forblir uendret.

Det er gjort nøkterne vurderinger av grunnlaget for resultatkomponentene for både forskning og undervisning, og det vurderes som mest realistisk at disse i all hovedsak fortsetter som i dag. Fakultetet opplever tilstrekkelig søkning til sine studietilbud, og ser nå også resultater av arbeidet som er gjort med å redusere frafallet på bachelorprogrammene.

Det er også gjort nøkterne anslag for nettobidrag til basis fra EFV-virksomheten.

I et institusjonelt perspektiv er det viktig å merke seg at nettobidraget fra oppdragsvirksomheten ved ILS (PISA, TIMSS, etc.) – mer enn 30 MNOK pr. år – er en viktig del av finansieringsgrunnlaget for lærerutdanningene.

Forskning

Det er ikke rapportert eksplisitt om alvorlige konsekvenser for fakultetets forskningsaktiviteter som følge av koronasituasjonen, men som følge av at reiseaktiviteten har stanset opp har de fleste prosjekter akkumulert ubrukte midler i løpet av året.

Fakultetet har i løpet av 2020 innvilget 21 forlengelser av ansettelsesforhold for stipendiater og postdoktorer som har blitt forsinket uforskyldt som følge av koronasituasjonen. Det vises til vedlagte rapportering om dette.

To fagmiljøer har sendt SFF søknader i år (ett med forankring ved ILS og ett som har deltakere fra alle fakultetets enheter, men med tyngdepunkt ved CEMO og ISP). Dersom tilslaget blir positivt, vil dette medføre vesentlig økt aktivitet både ved fakultetets administrasjon og hos aktuelle enheter. En del av fakultetets ubrukte midler er planlagt benyttet til å finansiere deler av den økte aktiviteten, og et tilslag vil følgelig dermed redusere det akkumulerte mindreforbruket.

Studier

Fakultetets studieprogrammer har god søkning og generelt høy studiepoengproduksjon og gjennomføringsprosent relativt andre studier på HumSam-området. De har også generelt vist en positiv utvikling de senere årene – og særlig gjelder dette Lektorprogrammet, som fortsatt er i vekst, samt bachelorprogrammet i pedagogikk, der det også har vært jobbet målrettet med å redusere frafall. Studietilbudene i spesialpedagogikk viderefører sin høye produksjon.

Koronasituasjonen ser ikke ut til å ha påvirket studentenes gjennomføring i vesentlig grad, men det knytter seg en viss spenning til hvordan situasjonen vil slå ut for fakultetets internasjonale masterprogrammer – herunder det nystartede Assessment and Evaluation ved CEMO.

Det ble uteksaminert 137 lektorer i 2020 hvilket er 28 flere enn Kunnskapsdepartementets krav/måltall på 109. 308 kandidater fullførte PPU i 2020 – 19 flere enn Kunnskapsdepartementets krav/måltall på 289.

Det vises for øvrig til vedlagte rapport om gjennomføring av utdanninger, samt egen rapport om lærerutdanningene.

Studiemiljø

Fakultetet opplever ingen større utfordringer knyttet til studiemiljøet, ut over de som naturlig følger av den krevende koronasituasjonen. Det vises for øvrig til vedlagte rapport om hendelser relatert til studiemiljø («Si Fra»-rapportering).

Forskerutdanning

Det er gjennomført 10 disputaser for graden PhD ved fakultetet i løpet av 2015, og 2 for graden dr. philos.

Ingen innleverte avhandlinger for PhD er endelig avvist eller underkjent. Én avhandling for graden dr. philos. ble funnet ikke verdig for forsvar.

Det er i samme periode tatt opp 24 nye kandidater til fakultetets PhD-program.

Årsverksutvikling

Overordnet viser årsverksutviklingen for UV-fakultetet en økning i antall stillinger i 2021 (sammenlignet med 2020). Økningen gjelder primært undervisnings og forskningsstillinger. Dette er resultatet av en bevist rekrutteringspolitikk ved flere institutter, hvor sikre fratredelser (alderspensjonering) er erstattet i forkant. Trenden snur i 2022. Dette som følge av at flere UFF stillinger som da allerede vil være erstattet, blir avsluttet.

Arbeidsmiljø

Koronassituasjonen har naturlig nok innvirket på arbeidshverdagen for alle fakultetets ansatte. Fakultetet har etter beste evne forsøkt å bidra til avklaringer av rammebetingelser, og har tilrettelagt både for hjemmekontorordninger og for delvis tilstedeværelse på campus innenfor de rammene som myndigheter og UiO sentralt har bestemt.

Fakultetet har ikke registrert økt sykefravær eller andre konkrete effekter av koronasituasjonen.

Det vises for øvrig til årsrapport fra Lokalt arbeidsmiljøutvalg (LAMU) som behandles som egen sak.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar årsrapporteringen til etterretning.

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Vedlegg:

1. Ledelsesvurdering (del 1)
2. Supplerende ledelsesvurdering
3. Økonomirapport (del 1)
4. Supplerende økonomirapport
5. Rapport om studiemiljø (Si Fra)
6. Rapport om forlengelser av stipendiater og postdoktorer

Saksbehandler:

Bård Kjos

+4722858240, bard.kjos@uv.uio.no

Rapporterende enhet: UV-fakultetet Rapportert av: S. R. Ludvigsen
B. Kjos Periode: T3 – 2020
(del 1)

Ledelsesvurdering 3. tertial 2020

1. Innledning

Fakultetet avslutter 2020 med et noe større mindreforbruk enn budsjettet, som følge av vesentlig lavere forbruk av driftsmidler under COVID19. Likevel er det tydeligste trekket ved den økonomiske utviklingen ved fakultetet de siste 4 årene at et mindreforbruk på nærmere 60 MNOK pr. 1.1.2017 gjennom planmessig arbeid er redusert til om lag en tredel av utgangspunktet (22 MNOK).

Fakultetsstyret har besluttet at CEMO skal videreføres som permanent grunnenhet også etter at Departementets finansiering avsluttes i juli 2023. Dette er det tatt høyde for i prognosene. CEMO har et akkumulert mindreforbruk på ca 12 MNOK som er høyt sett i forhold til senterets størrelse. Det foreligger imidlertid konkrete planer for disponering, og fakultetet vil følge senteret tett i tiden fram mot 2023.

To miljøer ved fakultetet har søkt om status som SFF i kommende runde. Det ene av disse er et initiativ på tvers av fakultetets enheter, og det er på fakultetsnivået satt av midler som kan disponeres strategisk inn mot et senter dersom dette skulle vinne fram, for å sikre en vellykket etablering.

Fakultetet har i løpet av året fullført arbeidet med ny strategisk plan, som vil danne grunnlag for årsplaner, prioriteringer og faglig virksomhet i tiåret fram mot 2030.

2. Vurdering av prognoser 2021 – 2025

Fakultetet med sine underenheter legger til grunn at hovedtrekkene som ligger til grunn for i finansieringen av U&H-sektoren videreføres de nærmeste 5 årene, og at også det materielle grunnlaget for den eksisterende modellen i hovedsak forblir uendret.

Det er gjort nøkterne vurderinger av grunnlaget for resultatkomponentene for både forskning og undervisning, og det vurderes som mest realistisk at disse i all hovedsak forblir som i dag. Fakultetet opplever tilstrekkelig søkning til sine studietilbud, og ser nå også resultater av arbeidet som er gjort med å redusere frafallet på bachelorprogrammene.

Det er også gjort nøkterne anslag for nettobidrag til basis fra EFV-virksomheten. Fakultetets største sårbarhet målt i kroner er knyttet til oppdragsvirksomheten ved ILS (PISA, TIMSS, etc.), men dette er også kontrakter med lange horisonter og dermed i all hovedsak god tid til omstilling ved behov. I et institusjonelt perspektiv er det for UiO viktig å merke seg at det er nettobidraget fra disse oppdragene – som utgjør mer enn 30 MNOK pr. år – som i realiteten muliggjør Lektorprogrammet.



Overordnet viser årsverksutviklingen for UV-fakultetet en jevn økning i antall stillinger fram mot 2021. Økningen gjelder primært undervisnings og forskningsstillinger, og er resultatet av en bevisst rekrutteringspolitikk ved flere institutter der sikre fratredelser (alderspensjonering) er erstattet i forkant. Etter 2021 vil trenden snu som følge av at flere UFF stillinger som da allerede vil være erstattet, blir avsluttet.

Det presiseres at de grepene som har vært tatt med hensyn til overlappende tilsetninger, har basert seg på dagens aldersgrense i Lov om aldersgrenser for Statens tjenestemenn. Dersom det åpnes opp for en rett til å stå i stilling også etter fylte 70 år, vil prognosene naturlig nok måtte endres.

Dato: 15.12.2020

Sten Ludvigsen
dekan

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Ledelsesvurdering 3. tertial 2020

1. Vurdering av økonomisk utvikling

Basisvirksomheten ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet¹ endte i 2020 med et akkumulert mindreforbruk på 33,8 mill. Dette er 11,8 mill. mer enn prognosen på 22,0 mill. som fakultetet leverte 15. desember, og avviket skyldes i hovedsak at driftskostnadene ble enda lavere enn prognostisert som følge av koronasituasjonen.

Fakultetet vurderer fortløpende tiltak som kan finansieres av innsparingene, og som evt. kan bidra til å styrke studiekvaliteten og avhjelpe både studentenes og de ansattes krevende arbeidssituasjon under pandemien.

Det har for øvrig ikke inntruffet eller blitt avdekket vesentlige forhold av langsiktig betydning siden budsjett- og prognose rapporteringen i desember 2020.

Fakultetet legger til grunn at inntektsutviklingen vil være moderat fremover som følge av videreføring av ABE-reformen, samt at man er tilbakeholden av hensyn til en alminnelig usikkerhet knyttet til langsiktige effekter av koronasituasjonen.

EFV-inntektene viser stabile tall for fakultetet som helhet, men tydelige variasjoner mellom enhetene. Fakultetet har fokus på at hver enkelt enhet tilpasser sine planer til realistiske prognoser for nettobidrag.

Omfang av forlenging av rekrutteringsstillinger: UV-fakultetet har i løpet av 2020 forlenget tilsetningsforholdene til X stipendiater som følge av koronasituasjonen, med til sammen Y månedesverk. Fakultetet håndterer forlengelsene rent økonomisk gjennom en kombinasjon av utsatte utlysninger, tilskudd fra NFR der dette er aktuelt og noe økt egenfinansiering.

Det er sannsynlig at den største effekten av forlengelsene vil være at midler for fullført grad vil komme forsinket i tildelingene fra KD, og tilsvarende at publiseringer i noen grad vil kunne bli forsinket. Det forventes ikke et økt frafall blant PhD-kandidatene.

Dato: 29.1.2020

Rita Hvistendahl
dekan

Bård Kjos
fakultetsdirektør

¹ UV-fakultetet rapporterer tall fra 18xxx-serien eksklusiv 180900 (LINK), som rapporterer selvstendig etter avtale med VØS.



Økonomirapport – UV 3. tertial 2020

5-årig prognose

Basisvirksomhet

Fakultetet har jobbet målrettet med å bygge ned det mindreforbruket som var akkumulert de siste årene.

Takten i nedbyggingen av mindreforbruket er påvirket av COVID effekter som medfører lavere driftskostnader for fakultetet. Nedjustering av både lønns og pensjonssatser i budsjett og prognoseverktøyet Buddy gir fakultetet og underliggende enheter større handlingsrom. Fakulteter følger nøye med på utviklingen knyttet til COVID situasjonen og langtidseffektene av denne.

Prognosen pr. 2. tertial viste et akkumulert mindreforbruk på 12,39 mill (etter korrigerende av tallene) ved utgangen av 2020. I ny oppdatert prognose, er akkumulert mindreforbruk for 2020 justert til 22 mill. Endringen skyldes hovedsakelig COVID-effektene nevnt ovenfor.

Langtidsprognosen viser nå et akkumulert mindreforbruk på 22,3 mill. ved utgangen av 2025. Variasjonene i langtidsprognosen (fra akkumulert merforbruk per 2024 på 12,31 mill. til akkumulert mindreforbruk på 18,65 mill.) siden forrige rapportering gjenspeiler hovedsakelig COVID besparelser nevnt ovenfor, samt effekter av en gjennomgang av den stor prosjektporteføljen ved ILS.

Fakultetet har foreløpig anbefalt enhetene å legge seg på en forsiktig linje med tanke på langsiktige kostnadsbindene aktiviteter/rekrutteringer – blant annet fordi effekten av COVID på studiegjennomføringen er usikker. Enhetene anbefales heller å disponere det økte handlingsrommet i form av midlertidige tilsetninger og/eller utstyrsinvesteringer.

Basisvirksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Prognose 2020 pr T2	Antatt resultat 2020 - til grunn for prognosene*	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Inntekter	-278,46	-290,40	-294,83		-297,80	-298,62	-296,60	-296,07	-293,59
Personalkostnader	263,61	280,91	293,33		297,49	295,30	285,56	281,46	278,67
Driftskostnader	73,15	76,05	83,73		85,38	81,75	81,78	80,92	81,22
Investeringer	3,57	3,36	4,36		2,25	2,32	2,25	2,25	2,25
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	61,87	69,93	86,59		87,31	80,74	72,99	68,57	68,55
Nettobidrag	-53,13	-59,84	-73,19		-71,48	-72,61	-75,84	-73,93	-69,95
Prosjektavslutning	-3,07	-0,04	-2,57		-2,29	-4,15	-1,62	-4,36	-2,26
Isolert mer-/mindreforbruk	5,67	10,05	10,83		13,54	3,99	-4,47	-9,72	-3,65
Overført fra i fjor	-38,94	-33,27	-23,22		-21,99	-8,45	-4,46	-8,93	-18,65
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-33,27	-23,22	-12,39	-21,99	-8,45	-4,46	-8,93	-18,65	-22,31

Instituttene har oppdatert måltallene for studiepoengproduksjon, kandidater, m.m. I supplerende tildelingsbrev 2019/1527-31, tildeles UV til sammen 28 ekstra studieplasser i kategori D og F samt 2 rekrutteringsstillinger (stipendiater). Fakultetet er dessuten tildelt 4 ekstra studieplasser. Disse elementene er tatt inn i modellen (inntektssimulator) og innarbeidet i prognosen.

Inntektsprognosen fremover bygger på moderate anslag for resultatinntekter fra både studier og forskning. Fakultetet legger til grunn at øvrig inntektsutvikling vil være moderat som følge av videreføring av ABE-reformen. Inntektsstrømmer fra eksternt finansiert virksomhet har fremdeles stor betydning for instituttene og fakultetets økonomi.

Fakultetet og underliggende enheter fokuserer kontinuerlig på å justere aktivitetsnivået slik at inntekter og utgifter på sikt bringes i årlig balanse.

IPED: Langtidsbudsjettet viser på nåværende tidspunkt et akkumulert mindreforbruk på 5 mill. ved utgangen av 2020 og 0,1 mill. per 2025. Dette utgjør en betydelig forbedring siden forrige rapportering. Instituttet har hatt ansettelsesstopp og har jobbet strategisk med revisjon av studieporteføljen. Reduserte driftskostnader som følge av COVID situasjonen har også bidratt til å snu utviklingen i de økonomiske forholdene ved instituttet.

ILS: Langtidsbudsjettet viser negativ drift for årene 2020 og 2021 og positiv drift for perioden 2022-25. Instituttet vil ha et akkumulert resultat i balanse i løpet av 2024 og et akkumulert mindreforbruk på 11,9 mill. ved utgangen av 2025. Den positive driften mot slutten av perioden kommer som en følge av en rekke avganger i vitenskapelige stillinger som ikke er planlagt erstattet. Forutsetningene for prognosen er et studenttall på omtrent samme nivå som i dag og en fortsatt økning i gjennomføringen i Lektorprogrammet. En risiko er knyttet til fall i søkertallene for PPU etter at det ble innført et krav om master for opptak til programmet.

ISP: Instituttets inntektslinje ble vesentlig forbedret ifm. at instituttet fikk tildelt 18 nye studieplasser (ref. supplerende tildelingsbrev 2019/1527). For å imøtekomme behov for undervisningsressurser samt dekke behovet for økt tilgang på praksiserfaring arbeider instituttet med nye faste og midlertidige tilsetninger. Den 5-årige prognosen viser nå et akkumulert merforbruk på 0,9 mill. ved utgangen av 2025. Instituttets økonomi er under god kontroll.

CEMO: Finansiering av CEMO fra KD går ut i 2023. Prognosen legger til grunn at UV fakultetet overtar denne finansieringen, jfr. styrets vedtak i oktober. Langtidsprognosen pr.2025 viser et mindreforbruk på 0,1 mill. Endringene etter forrige rapportering er beskjedne og ligger i hovedsak i drift- og fastlønnbudsjettet.

LINK: UV er vertsfakultet for LINK, men LINK rapporterer direkte til UiO sentralt.

Eksternt finansiert virksomhet

Det er tøff konkurranse på prosjektsiden og usikkerhet knyttet til tilslagsansynlighet er stor. Fakultetets tildeling fra NFR oppleves som generelt god, men fakultet merker samtidig effektene av økt konkurranse blant prosjektsøkerne.

Eksternt finansiert virksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Prognose 2020 pr T2	Antatt resultat 2020 - til grunn for prognosene [†]	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Inntekter	-93,97	-99,27	-95,46		-118,69	-115,25	-116,29	-115,38	-108,11
Personalkostnader	19,46	22,05	19,95		25,46	22,49	20,05	20,12	21,26
Driftskostnader	10,42	11,58	21,72		21,99	18,95	18,48	18,35	17,14
Investeringer	0,55	1,82	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-63,54	-63,82	-53,79		-71,24	-73,82	-77,76	-76,91	-69,71
Nettobidrag	53,28	61,06	72,28		72,27	73,41	76,23	74,16	69,81
Prosjektavslutning	3,07	0,04	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	-7,20	-2,71	18,49		1,03	-0,41	-1,52	-2,76	0,10
Overført fra i fjor	-48,35	-55,66	-58,38		-44,67	-43,64	-44,04	-45,57	-48,32
Saldo	-55,55	-58,38	-39,89	-44,67	-43,64	-44,04	-45,57	-48,32	-48,22

IPED: Ifm. T3 rapporteringen 2019 nedjusterte instituttet nettobidragsprognosen som følge av lav tilslagsprosent knyttet til eksternt finansiert virksomhet. Det er ikke foretatt vesentlige endringer etter det. Instituttet forutsetter å få tilslag på 2 bidragsprosjekter per år.

ILS: Prognosen bygger på at det innvilges tre nye bidragsprosjekter hvert år samt en moderat økning i antall oppdragsprosjekter. Per i dag, har instituttet en portefølje av 60 aktive prosjekter. De par siste årene er det innvilget ca. 3 nye bidragsprosjekter per år. Instituttet har i dag en rekke store oppdragsprosjekter med varighet 3-til 5 år. For flere av de store oppdragene som følger en fast syklus (PISA og TIMSS), er det allerede inngått langsiktige avtaler med oppdragsgiver (Utdanningsdirektoratet). Det arbeides med totalgjennomgang av økonomien til ILS med fokus på prosjektporteføljen. Instituttet har sendt inn en søknad om SFF. Dersom man får tilslag her, vil naturlig nok økonomien ved instituttet påvirkes vesentlig både på inntekts- og utgiftssiden.

ISP: Søknadsaktiviteten er høy ved instituttet og det er knyttet forventninger til at ISP vil få innvilget to av søknadene årlig fremover. Dette er lagt inn i nettobidragsprognosen fremover. Antagelsen har naturlig nok vesentlig innvirkning på ISPs økonomi, men vurderes ikke som urealistisk.

CEMO: Senteret har en stabil portefølje av prosjekter som det ikke er forventet store endringer i. CEMO har sendt inn en søknad om SFF. Dersom man får tilslag her, vil naturlig nok økonomien ved senteret påvirkes vesentlig både på inntekts- og utgiftssiden.

Forhåndsdisponeringer (interne lån) er ikke benyttet ved fakultetet.

Vurdering av årsverksutvikling

	Faktisk					Prognose					Faktisk Øyeblikks- bilde 01.10.2020
	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt (11 mnd)	2021	2022	2023	2024	2025	
	2016	2017	2018	2019	2020						
Basisvirksomheten											
UFF-stillinger* unntatt											
rekrutteringsstillinger	133	143	144	148	149	155	152	148	146	144	147
Rekrutteringsstillinger	69	67	63	63	70	73	71	68	66	65	72
Andre stillinger	117	119	131	130	131	138	136	134	133	133	135
Sum	318	330	338	341	349	366	359	350	345	342	354
Eksternt finansiert virksomhet											
UFF-stillinger* unntatt											
rekrutteringsstillinger	3	3	8	5	4	7	5	4	2	0	7
Rekrutteringsstillinger	10	14	14	16	18	26	26	25	28	33	21
Andre stillinger	0	0	1	3	3	2	1	0	0	0	3
Sum	13	17	22	24	24	35	32	29	30	33	31

*Undervisnings-, forsknings-, og formidlingsstillinger

Overordnet viser årsverksutviklingen for UV-fakultetet en markant økning i antall stillinger i 2021 (sammenlignet med 2020). Økningen gjelder primært undervisnings og forskningsstillinger. Dette er resultatet av en bevist rekrutteringspolitikk ved flere institutter, hvor *sikre* fratredelser (alderspensjonering) er erstattet i forkant. Trenden snur i 2022. Dette som følge av at flere UFF stillinger som da allerede vil være erstattet, blir avsluttet.

IPED: Det har ikke vært store variasjoner i årsverksutviklingen ved IPED i perioden 2015-2020. Utsatte ansettelser benyttes som et virkemiddel for å bringe instituttets økonomiske situasjon i balanse. De varige løsningene ligger i å jobbe med dimensjonering av studietilbudet, jfr. kommentarer under «Basisøkonomi».

ILS: Instituttet har hatt en betydelig økning i antall vitenskapelige og administrative årsverk fra 2015 fram til i dag. Utviklingen har vært styrt av vedtatte stillingsplaner og planer for å redusere et stort akkumulert mindreforbruk. Planene har bygd på et hovedprinsipp om å erstatte vitenskapelig ansatte opptil flere år før avgang, og oppbemanne fagområder der stillingsressursene ikke har dekket undervisningsbehovet, eller der kompetansen ikke har vært tilstrekkelig høy. I perioden 2022-25 vil det være avgang i flere vitenskapelige stillinger som ikke må erstattes. En økt søknadsaktivitet og en ytterligere stigning i studenttallet i Lektorprogrammet vil likevel kunne skape behov for en viss oppbemanning innenfor utvalgte fagområder.

ISP: I 2020 har 2 ansatte ved instituttet gått over i andre stillinger ved andre universiteter. I løpet av 2021 vil ISP ha fem avganger av ansatte i forbindelse med oppnådd pensjonsalder. Det arbeides med rekruttering for å erstatte tapt arbeidskraft. I tillegg arbeides det med nyrekruttering for å etterkomme undervisningsbehovet ved instituttet som følge av blant annet tildeling av nye KD-finansierte studieplasser. Enkelte politiske signaler (for eksempel Stortingsmelding 6) synes å indikere et ønske om økt forsknings- og undervisningsaktivitet innen fagfeltet spesialpedagogikk, og ISP vurderes å ha utsikter for en viss vekst. Det er samtidig utfordringer knyttet til rekruttering til «smale fagfelt».

CEMO: Antall stillinger ved CEMO har økt fra 10 i 1T 2015 til 30 i 2020. Økningen i antall ansatte er en direkte følge av oppbygningen av senteret, oppstart av et masterprogram og eksternt finansiert virksomhet. CEMO har levert en SFF søknad. I tilfellet enheten får gjennomslag for søknaden, forventes det betydelig økning i antall stillinger fra 2023. Denne ambisjonen har så langt ikke blitt lagt inn i budsjettet.

Dato: 02.12.2020

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Pascal Morize
seksjonssjef - økonomi

Økonomirapport – UV 3. tertial 2020 (del 2)

Basisvirksomheten¹ ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet endte i 2020 med et akkumulert mindreforbruk på 33,8 mill. Personalkostnadene steg med ca. 2 prosent fra 2019 til 2020. Dette utgjør en moderat vekst som egentlig har 2 ulike drivere. På den ene siden forskutterer fakultetet fremdeles fremtidige avganger ved å tilsette tidligere. På den andre siden har fakultetet opplevd lavere lønnsoppgjør enn forventet.

Driftskostnadene ble i 2020 betydelig lavere enn i 2019 (nedgang på ca. 18 prosent). Til tross for oppjustering i husleie, samt tilrettelegging av hjemmekontorordningen (økt anskaffelse av datautstyr), resulterte pandemi situasjonen i færre reiser, konferanser, m.m, som til sammen ga betydelige besparelser på drift.

Det har ikke inntruffet store enkelthendelser i fakultetets økonomi siden budsjett- og prognose rapporteringen i desember 2020. Forutsetningene som lå til grunn i den 5-årige prognosen som ble levert 15.12.2020 er i stor grad beholdt.

Basisvirksomhet		
<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2019	Årsregnskap 2020
Inntekter	-290,40	-300,82
Personalkostnader	280,91	286,22
Driftskostnader	76,05	62,53
Investeringer	3,36	4,31
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	69,93	52,23
Nettobidrag	-59,84	-59,94
Prosjektavslutning	-0,04	-2,84
Isolert mer-/mindreforbruk	10,05	-10,55
Overført fra i fjor	-33,27	-23,22
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-23,22	-33,76

Som nevnt over har UV fakultetet i 2020 et akkumulert mindreforbruk på 33,8 mill, på basisaktiviteten mens EFV har et akkumulert mindreforbruk på 66,4 mill. Prognosen for EFV for 2020 var et mindreforbruk på 44,7 mill., og for basisvirksomheten et mindreforbruk på 22 mill.

Hovedårsaken til avviket på basisaktiviteten skyldes i stor grad COVID-effekter. Disse ble forsøkt stipulert tidligere men fakultetet avsluttet året med betydelige

¹ UV-fakultetet rapporterer tall fra 18xxxx-serien eksklusive LINK 180900 som rapporterer selvstendig etter avtale med VØS

lavere driftskostnader enn forventet (reduisert reiseaktivitet, avlyste konferanser). Det gjelder ikke minst også for praksisplasskostnadene som har vært utfordrende å prognostisere. Dette gir til sammen ca 10 mill. i besparelser mot forrige innlevert prognose (hvorav praksiskostnadene utgjør 4 mill.).

Når det gjelder Ekstern finansiert virksomhet, ble ikke inntektsstrømmene særlig påvirket av pandemi situasjonen. Flere prosjekter har fått forskuddsbetalinger som ikke lar seg periodisere. Dette gir en positiv nettoeffekt på bunnlinjen ved utgangen av 2020.

Av øvrige forhold som har påvirket resultatet i positiv retning siden desember-rapporteringen, kan vi nevne følgende:

- UV ble tildelt 4 ekstra studieplasser (i tillegg til de 28 plassene som fakultetet hadde fått tildelt i andre tertial).
- Mindre registrering av overtid mot slutten av året enn forventet.
- Infrastrukturmidler (fra UiO) for 2021 ble mottatt og bokført av ISP i 2020 (0,9 mill.).

Forholdene ovenfor vil bety en bedring i det akkumulerte resultatet for fakultet i LTB ettersom fakultetet tar med seg en større mindreforbruk enn prognostisert. Dette vil bidra til å rette opp kurven som viste en relativ negativ utvikling i det akkumulerte resultatet særlig i 2021 og 2022 (blant annet som følge av forskutterte ansettelser). Fakultetet ønsker imidlertid å påpeke at fremtidige lønnsoppgjør vurderes som en risiko. Det ble lagt inn 1,9 % lønnsøkning for 2021 som er standarden på UiO. For årene 2022 til 2025 er samme nivå videreført. Dersom effekten av lønnsoppgjørene i årene fremover er høyere enn det som er lagt til grunn i den tidligere innleverte prognose, vil det utgjøre en reduksjon i handlingsrommet for fakultetet. Andre risikoer ligger i utviklingen av resultatindikatorerne som følge av at situasjonen med digital undervisning må fortsette en periode fremover i tid. UV's internasjonale masterprogrammer er i en utfordrende situasjon med tanke på studenttall og rekruttering. Den samme usikkerheten gjelder for øvrige programmer som er avhengige av tilgang til praksisfeltet (praksisplasser for PPU for eksempel).

Det samme usikkerheten gjelder påvirkning på ekstern finansierte prosjekter i årene som kommer grunnet eventuelle varige restriksjoner i reiser og annen aktivitet.

Fakultetet legger fremdeles til grunn at inntektsutviklingen vil være moderat fremover som følge av videreføring av ABE-reformen.

Fakultetet har foreløpig anbefalt enhetene å legge seg på en forsiktig linje med tanke på langsiktige kostnadsbindene aktiviteter/rekrutteringer – blant annet fordi effekten av COVID på studiegjennomføringen er usikker. Enhetene anbefales heller å disponere det økte handlingsrommet i form av midlertidige tilsetninger og/eller utstyrsinvesteringer. To enheter har sendt SFF søknader. Dersom tilslaget blir positivt, vil dette medføre økt aktivitet både ved fakultetets administrasjon og hos aktuelle enheter. En del av fakultetets ubrukte midler skal finansiere den økte aktiviteten og dermed redusere det akkumulerte mindreforbruket.

ILS: Resultatet for 2020 endte med ett merforbruk på 7,29 mill., noe som utgjør en resultatforbedring på 7,1 mill. sammenlignet med den innleverte prognosen 15.12.20. Resultatforbedringen skyldes i all hovedsak en reduksjon av driftskostnadene, blant annet knyttet til noe redusert kjøp av praksisplasser. Forbedringen av resultatet medfører en forbedret 5-års prognose med 7,1 mill., noe som ved utgangen av T3/2020 gir en prognose for akkumulert mindreforbruk ved utgangen av 2025 på 19,7 mill. mot tidligere 12,6 mill. Fakultetet gjennomgår og kvalitetssikrer for øyeblikket prosjektporteføljen ved ILS, og velger å ikke disponere et eventuelt underforbruk før dette arbeidet er fullført.

IPED: Resultatet for 2020 endte med ett mindreforbruk på 6,08 mill. mot prognosen på 5,05 mill. Avviket forklares i hovedsak med færre overtidstimer enn tidligere anslått samt lavere driftskostnader. Dette påvirker IB (overført fra i fjor) i 2021 men har ingen innvirkning på det isolerte resultatet fremover i LTB.

ISP: Resultatet for 2020 endte med ett mindreforbruk på 5,3 mill. mot prognosen på 1,4 mill. Avviket skyldes hovedsakelig en overføring på 0,9 mill. knyttet til infrastrukturmidler som ikke lot seg periodisere samt forsinkelser i aktiviteter som gir lavere driftskostnader enn forventet. Enheten forutsetter imidlertid at aktivitetsnivået vil øke tilsvarende i 2021 slik besparelsene fra 2020 vil bli utlignet med økte kostnader i 2021.

CEMO: Det er ingen vesentlige endringer i forhold til den tidligere innleverte prognosen i desember 2020. Resultatet for 2020 endte med ett mindreforbruk på 12,3 mill. mot prognose på 12,1 mill.

LINK: UV er vertsfakultet for LINK, men LINK rapporterer direkte til UiO sentralt.

Forhåndsdisponeringer (interne lån) er ikke benyttet ved fakultetet.

Eksternt finansiert virksomhet		
<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2019	Årsregnskap 2020
Inntekter	-99,27	-98,66
Personalkostnader	22,05	19,66
Driftskostnader	11,58	7,84
Investeringer	1,82	0,24
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-63,82	-70,91
Nettobidrag	61,06	60,37
Prosjektavslutning	0,04	2,84
Isolert mer-/mindreforbruk	-2,71	-7,71
Overført fra i fjor	-55,66	-58,33
Saldo	-58,38	-66,04

Inntektsstrømmene fra Ekstern finansiert virksomhet ble ikke særlig påvirket av pandemi situasjonen. På kostnadssiden er det derimot registrert besparelser på drift som i stor grad skyldes COVID effekter (blant annet lavere forbruk av interne forskningsmidler).

Prosjektvirksomheten er noe utfordrende å prognostisere blant annet som følge av volatiliteten i tilslagene. Flere prosjekter har dessuten fått forskuddsbetalinger som ikke lar seg periodisere.

Reduserte kostnader og forskutterte inntekter bidrar begge til en positiv nettoeffekt på bunnlinjen ved utgangen av 2020. Dette forklarer avviket mellom prognostisert resultat per 15.12 (- 44,7 mill.) og faktisk regnskapsført resultat (-66,04 mill.).

Mot slutten av desember, fikk flere enheter ved UV tilsagn på flere prosjektsøknader. Disse tilslagene er iht. til det som var forventet og budsjettert per 15.12.2020. Forventet nettobidragsprognosen er derfor uendret.

Dato: 28.01.2021

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Pascal Morize
seksjonssjef - økonomi

Rapportering om forlengelse rekrutteringsstillinger som følge av COVID-19

1. Oversikt over innvilgede/søkte forlengelser

Fakultet rapporterer her på faktiske forlengelser pga forsinkelser som ikke kan lastes stipendiaten eller postdoktoren. Dette er måneder lagt til den allerede avtalte ansettelsesperioden og vil for eksempel gi en samlet ansettelsesperiode på 4 år 2 mnd med en forlengelse på 2 mnd.

I tillegg til forlengelsene rapportert nedenfor, har mange ansatte i rekrutteringsstillinger fått forskjøvet sluttdato for ansettelsesperioden tilsvarende fravær pga omsorgsdager ifm med at skoler og barnehager stengte i mars 2020. Slik forskyvning av sluttdato gir ikke faktisk forlengelse av ansettelsesperiode på for eksempel 3 eller 4 år, kun en forskyvning av sluttdato tilsvarende fraværsdager, ansettelsesperioden er fremdeles for eksempel 3 eller 4 år totalt.

Finansieringskilde	Innvilgede forlengelser		Søknader i prosess	
	Antall ansatte	Sum månedsverk	Antall ansatte	Sum månedsverk
PhD				
UiO-bevilgning	10	17	2	5
NFR	9	16		
EU og private				
Andre				
<i>Sum PhD</i>	<i>19</i>	<i>33</i>	<i>2</i>	<i>5</i>
PostDoc				
UiO-bevilgning	1	0,5		
NFR	1	2		
EU og private				
Andre				
<i>Sum PostDoc</i>	<i>2</i>	<i>2,5</i>		

2. Vurderinger

- Vi ber om en kort overordnet vurdering mht. i hvilken grad tallene i tabellen i pkt. 1 reflekterer det endelige behovet for forlengelser som følge av COVID-19 (dvs. i hvilken grad det vil kunne bli gitt forlengelser ut over de som det allerede er søkt om).

Det er per 23.1.2021 innført rødt nivå i skoler og barnehager rundt Oslo. Det utdanningsvitenskapelige fakultet har forskning som blant annet henter data fra skoler og barnehager mv. Den pågående koronasituasjonen vil kunne føre til forsinkelser som ikke kan lastes stipendiaten, og gi grunnlag for forlenget tilsetting og at fakultet mottar flere søknader i tiden som kommer.

- Hva er hovedårsakene til forlengelser av PhD/PostDoc ved enheten?

I forbindelse med nedstengning av skoler og barnehager i mars 2020 mistet flere forskere tilgang til forskningsdata. Flere har tapt tid i forbindelse med at avlyste kurs har gjort det nødvendig å omprioritere på framdriftsplan med påfølgende forsinkelser. Flere har opplevd at balansen mellom jobb og hjem ble vanskelig generelt pga krav om å jobbe hjemmefra, noe som har medført en del tap av arbeidstid.

- Mht. tildelte midler til rekrutteringsstillinger med finansiering fra EU og private (saksnr: 2018/13073-79 i ePhorte). Hvor stor del av de tildelte midlene er så langt fordelt til konkrete PhD/PostDoc?

- Foreløpig er midlene (145.000 kroner) ikke tildelt konkrete stipendiater eller postdoktorer, da ingen av de aktuelle i denne avgrensede målgruppen ved UV foreløpig har søkt om forlengelse.

Mal for rapportering om gjennomføring av utdanninger

1. Gjennomføring av bachelor- og masterutdanning

Andelen studenter som gjennomfører utdanningen på normert tid er lav, og UiO ligger under gjennomsnittet i sektoren. Vi ber fakultetene om:

- *en kortfattet vurdering av gjennomføringen av bachelor- og masterutdanning*

Generelt ligger UV høyt på gjennomføring både for bachelor- og masterutdanning, sammenlignet med snittet ved UiO (basert på Tableau-rapporten 001_Faktaark utdanning, under UiO-fellesrapporter).

Hvilke utslag koronasituasjonen eventuelt har på gjennomføringen totalt sett er litt tidlig å si enda, blant annet har mange studenter fått utsatt innleveringsfrist på masteroppgave.

Tall som oppgis for antall kandidater er hentet fra DBH.

- Bachelor:
UV har to bachelorprogram, et i pedagogikk (opptaksramme 200) og et i spesialpedagogikk (opptaksramme 135).

Pedagogikk har hatt en positiv utvikling, med en økning i antall ferdige kandidater de siste årene (65 i 2016, 90 i 2017, 95 i 2018 og 110 i 2019. For 2020 er det foreløpig registrert 105 kandidater, men da er ikke eventuelle kandidater som fullfører i høstsemesteret inkludert).

Spesialpedagogikk har ligget jevnt høyt på antall ferdige kandidater (95 i 2016, 100 i 2017, 95 i 2018 og 105 i 2019. For 2020 er det foreløpig registrert 75 kandidater, men da er ikke eventuelle kandidater som fullfører i høstsemesteret inkludert).

Samlet sett har UV relativt god gjennomføring på bachelor, med rom for videre positiv utvikling.

- Master:

Gjennomføringsgraden ved UV ligger totalt sett forholdsvis høyt, men varierer mellom programmene/studieretningene.

For masterprogrammene i pedagogikk og spesialpedagogikk ligger gjennomføringen relativt høyt.

De internasjonale programmene og masterprogrammet i utdanningsledelse ligger noe lavere. Her er også studentgruppene forholdsvis små, slik at enkeltstudenter gir et relativt større utslag på gjennomføringstall.

Masterprogrammet i Assessment, Measurement and Evaluation startet opp høsten 2018, så det var først i 2020 de første kandidatene skulle fullføre, det er dermed for tidlig å si noe om gjennomføringsgraden her.

Når det gjelder lektorprogrammet henviser vi til egen rapport for lærerutdanningene.

- *å redegjøre for viktige tiltak som er iverksatt de siste to-tre årene og vurdering av effekten de har hatt*

Begge bachelorprogrammene har gjennomgått større revisjoner for noen år tilbake. Programmene har også hatt egne tiltak rettet mot førsteårsstudenter (som fadder+/studentvertordninger etc). Gjennomføringen på bachelor ser ut til å øke. Dette kan ikke nødvendigvis spores tilbake til et bestemt tiltak eller en bestemt endring i programmene, men totaliteten ser ut til å ha en positiv effekt.

Masterprogrammet i spesialpedagogikk er revidert, og ny programplan gjelder fra og med kullet som startet høst 2020. Det er altså for tidlig å vurdere effekten på gjennomføring.

Masterprogrammet i pedagogikk har gjennomgått en større revisjon, som gjelder fra og med kullet som startet høst 2019. Det er altså for tidlig å vurdere effekten på gjennomføring.

Masterprogrammet i utdanningsledelse er nylig revidert, revidert programplan gjelder fra og med kullet som starter vår 2021. Det er altså for tidlig å vurdere effekten på gjennomføring.

De internasjonale masterprogrammene ved IPED og ISP er under revisjon.

Når det gjelder lektorprogrammet henviser vi til egen rapport for lærerutdanningene.

2. Gjennomføring av forskerutdanning

Andel ph.d.-kandidater som fullfører innen seks år har sunket fra 2018 til 2019. Vi ber fakultetene om:

- *en kortfattet vurdering av mulige årsaker til at gjennomføringen av forskerutdanningen har sunket*

Datagrunnlaget vårt for å vurdere dette er ikke optimalt. Tallene fra DBH dekker kun kandidater med avlagt grad der UV har arbeidsgiveransvar (2018: 10; 2019:15), mens vi totalt hadde et noe høyere antall kandidater som disputerte (2018:17; 2019: 19). Det er uklart om gjennomstrømningen går opp eller ned når det totale antall kandidater inkluderes.

Vedlegg 4 Mal for rapportering om gjennomføring av utdanninger

I tillegg rapporterer DBH kun brutto gjennomføringstid, mens netto tid ville gitt et mer presist bilde. Det er for øvrig et relativt lavt antall kandidater og endring i tidsplan for få kandidater vil raskt slå ut på gjennomsnittstid. Til sist må det sies at endringer fra ett år til et annet kan bero på tilfeldigheter, f.eks. at noen komiteer bruker lengre tid ett år. Det er mer naturlig å se endringer over en noe lengre periode. Uavhengig av dette vil UV trenge et bedre datagrunnlag for å vurdere utviklingen i gjennomføringstid for PhD kandidater.

- *å redegjøre for viktige tiltak som er iverksatt de siste to-tre årene og vurdering av effekter fakultetet ser av tiltakene*

Fakultetet har hatt som mål å redusere gjennomføringstid. Et tiltak i tråd med dette har vært revisjon av programplanen, der ny plan ble igangsatt høsten 2018. Et sentralt tiltak med henblikk på oppfølging av kandidatene var innføring av et obligatorisk forskningsseminar de to første årene. Her blir det vektlagt at kandidatene raskere skal komme inn i et forskningsmiljø og at videreutvikling av prosjektplanen skal fokuseres. Tilbakemelding fra kandidatene på dette tiltaket er positive (se intern periodisk evaluering). Videre er det innført obligatorisk veiledningskurs for nye veiledere. En ekstern periodisk evaluering igangsettes i 2021. Imidlertid vil det trolig være for tidlig til å kunne se eventuelle resultater av de igangsatte tiltakene når det gjelder gjennomføringstid.

Til: Det utdanningsvitenskapelige fakultet

Dato: 26 januar 2021

Tilbakemelding virksomhetsrapportering – UiOs lærerutdanninger

I Universitetet i Oslos utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet inngår målsetninger knyttet til videreutvikling av UiOs lærerutdanninger. Denne rapporten svarer til punkt 1 C i tildelingsbrevet til UiO og gir en kortfattet rapportering på gjennomførte aktiviteter og resultater for UiOs to lærerutdanningstilbud, 1) det femårige integrerte Lektorprogrammet og 2) Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) samt 3) ProTeds innovasjonsvirksomhet i tilknytning til disse.

Sammendrag av hovedpunkter fra disse områdene:

Lektorprogrammet

UiO innfrir måltallet for 2020: 109 og utdannet 125 kandidater fra Lektorprogrammet i 2020. Flere studenter er blitt noe forsinket i leveringen av masteroppgaver som følge av koronasituasjonen. ILS følger opp disse tett med ulike tiltak. Data fra tableau viser at frafallsprosenten i programmet i 3. semester har sunket ytterligere fra 33, 64 prosent for 2014-kullet til 16, 67 prosent for 2019-kullet. Data viser også at denne trenden videreføres etter hvert som studentene gjennomfører programmet. Det arbeides strategisk med gjennomstrømning, blant annet gjennom PROMO, UiOs profesjonsrettede mentorordning for lektorstudenter, som tilbys i samarbeid med våre universitets- og partnerskoler. Studentdata fra våren 2021 viser at 185 studenter er oppmeldt til programmets masteroppgaveemner (10. semester).

Praktisk-pedagogisk utdanning:

UiO innfrir måltallet for 2020: 289 og utdannet 295 kandidater samlet fra disse utdanningene. Samlet sett innebærer kravet om mastergrad for opptak til PPU-utdanningene at vi har hatt en nedgang i antallet kvalifiserte søkere, og dermed en nedgang i antallet ferdige kandidater. Nedgangen speiles i nasjonale tall fra de andre institusjonene. Det arbeides strategisk med rekruttering til programmet, samt tiltak knyttet til kvalitetsutvikling som en konsekvens av at masterkravet har medført en økning i antallet etfagsstudenter.

ProTeds strategiske arbeid med kvalitet og innovasjon:

I utviklingsavtalen med KD løftes ProTeds arbeid med kvalitet i femårige integrerte studiemodeller fram som viktig for å fremme kvalitet. ProTed UiO har gjennom 2020 fulgt opp en bred prosjektportefølje av innovasjoner som er forankret i tre utviklingsområder som i fellesskap bidrar til videre kunnskapsutvikling om helhetlige studieprogrammer. Universitetsskolesamarbeidet er sentralt i dette arbeidet. ProTed sendte i 2020 to søknader til Diku programmer, en i samarbeid med HF og en i samarbeid med ILS. Sistnevnte søknad ble innvilget med 5.000 000 kr. og er



knyttet til innovasjonsprosjekter i tilknytning til ILS/ProTeds strategiske satsning på utvikling av en egen app, VIVA (Visual Vocal Application), som kan ta opp lyd- og videodata som blir automatisk kryptert og sendt til sikker lagring ved UiO. Opptaksprosessen, overføringen av data og lagringen er i tråd med regelverket knyttet til GDPR. ILS har dialog med InVen2 om denne innovasjonen.

Selv om kravet om master har medført en nedgang i kvalifiser søkere til PPU, har det strategiske arbeidet med gjennomføring i Lektorprogrammet ført til en betydelig nedgang i frafall i programmet. Det innebærer at UiO, i samsvar med måltall, i 2020 utdannet 420 kandidater, og dermed flest lektorer til trinn 8-13 i skolen gjennom vårt samlede utdanningstilbud Lektorprogrammet og PPU.

1. Lektorprogrammet – gjennomføring

Det første kullet studenter som følger ny studiemodell i tråd med «Forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8-13», ble ferdige våren 2019. Dette var ny rekord, ikke bare ved UiO, men nasjonalt, siden UiO er den institusjonen med høyest måltall (109) for de integrerte femårige lektorutdanningene.¹ Antallet kandidater som fullførte studieprogrammet i 2019 var likevel spesielt høyt, fordi 40 av disse kandidatene utgjorde studenter som var forsinket fra tidligere kull.

DBH statistikk viser likevel en klar trend, antallet studenter som fullfører Lektorprogrammet ved UiO er økende, og tall fra tableau viser at gjennomstrømningen øker med hvert kull fra 2014.

Samlet oversikt over kandidater fra UiOs lektorutdanning 8-13 (DBH)			
2017	2018	2019	2020
110	115	165	125

Tabell 1 DBH - ferdige kandidater

Foreløpig er det registrert 125 kandidater for 2020 i DBH, av disse er det bare 10 studenter fra tidligere kull. På grunn av koronasituasjonen vil nok det endelige antallet studenter som fullfører i 2020 bli lavere enn først antatt fordi flere studenter er blitt forsinket i sin levering av masteroppgaven. Vi har en tett oppfølging av disse studentene, både for å ivareta de i en krevende situasjon, men også for å legge til rette for at de får ferdigstilt sin masteroppgave og slik fullføre studieprogrammet. Ved de fagdidaktiske masterspesialiseringene ved ILS, har vi blant annet lagt til rette for at de kan levere masteroppgaven fortløpende, og studenter, i de tilfeller det er aktuelt, etter søknad kan tildeles ekstra ressurser til veiledning.

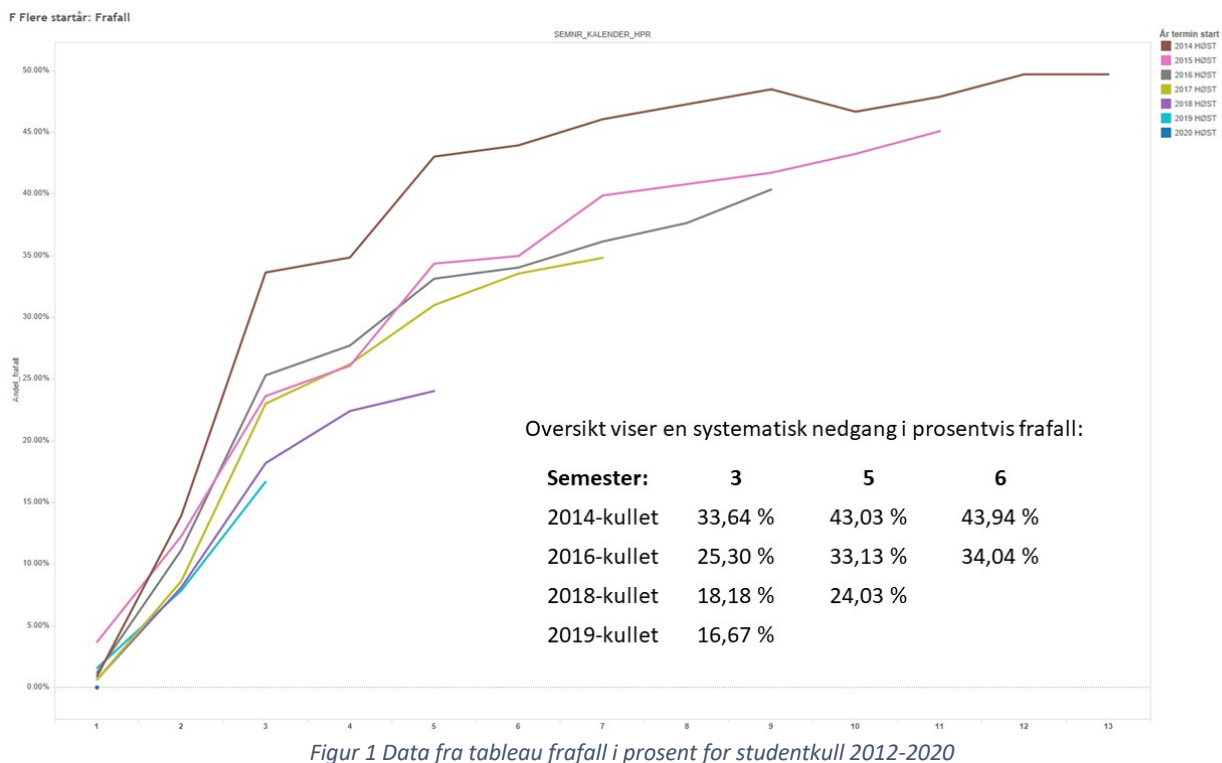
De tre store andre tilbyderne av lektorutdanninger, NTNU, UiB og UiT utdannet henholdsvis 115, 30 og 30 kandidater i 2020 (DBH januar 21).

¹ Måltall for NTNU er 75, UiT 50 og UiB 28. Hentet fra «Orientering om statsbudsjett».

Økt gjennomstrømming i Lektorprogrammet fra 2014

Økt gjennomføring i programmet er en strategisk satsning som det arbeides med på en rekke områder (se også punkt 3, ProTed). Studenter som begynner på Lektorprogrammet er tatt opp til et femårig masterprogram. Det ligger progresjonskrav på enkelte punkter i studieløpet for å sikre at studenten har gode nok forutsetninger for å lykkes videre i sitt studieløp

Data fra tableau viser at den positive utviklingen i gjennomstrømming fortsatt utvikler seg i riktig retning etter at ny studiemodell ble innført høsten 2014. Oversikt over prosentandel frafall viser at denne synker hvert år fra 2014. Frafallsprosenten i programmet i 3. semester har sunket fra 33,64 prosent for 2014-kullet til 16,67 prosent for 2019-kullet.



Som en konsekvens av økt gjennomstrømming kan vi også ved inngangen til det andre fellesemnet, PROF3025, i 6. semester i studieprogrammet se at antallet aktive studenter har økt gradvis og følger samme positive utvikling. Våren 2018 var det 189 studenter som var undervisningsmeldte til emnet, mens det i 2020 var 216 studenter som fullførte. I inneværende semester er det 233 studenter som er undervisningsmeldte. Den økte gjennomstrømmingen merkes nå tydelig i forhold til praksisplasseringen, som i de siste årene har blitt mer krevende. ILS arbeider nå strategisk med en rekke tiltak for å øke kapasiteten, men med 5-6 andre lærerutdanningsinstitusjoner i vår region, gir dette begrensninger. Den samme positive trenden er synlig ved inngangen til studentenes masterspesialiseringer i det 8. semester i studieprogrammet. På dette punktet har studentene gjennomført Profesjonsfaget og 85 av 100 dager praksis er bestått. Antallet studenter som

begynner på masterspesialisering gir derfor en tydelig indikator på hvor mange kandidater som vil bli utdannet gjennom programmet, selv om det også er noe frafall på dette nivået.

Vi får stadig hyggelige tilbakemeldinger fra våre samarbeidspartnere ute i skolene. Lektorstuderenter fra UiO er svært attraktive i arbeidsmarkedet, og våre studenter er selvfølgelig interessert i faste stillinger i vår region, disse er det stor konkurranse om. Vi har derfor opplevd ved et par anledninger, at skoler ansetter studenter i fast stilling før de har fullført studieprogrammet. Rektor ved skolen registrerer at de har fullført profesjonsfaget (tilsvarende PPU), og fra et studentperspektiv vil et tilbud om fast stilling være attraktivt. ILS har tatt opp denne problemstillingen gjennom UHR-Lærerutdanning, og vil følge opp dette videre i vår samarbeidsdialog med regionale skoleeiere.

Strategiske tiltak i arbeidet mot frafall

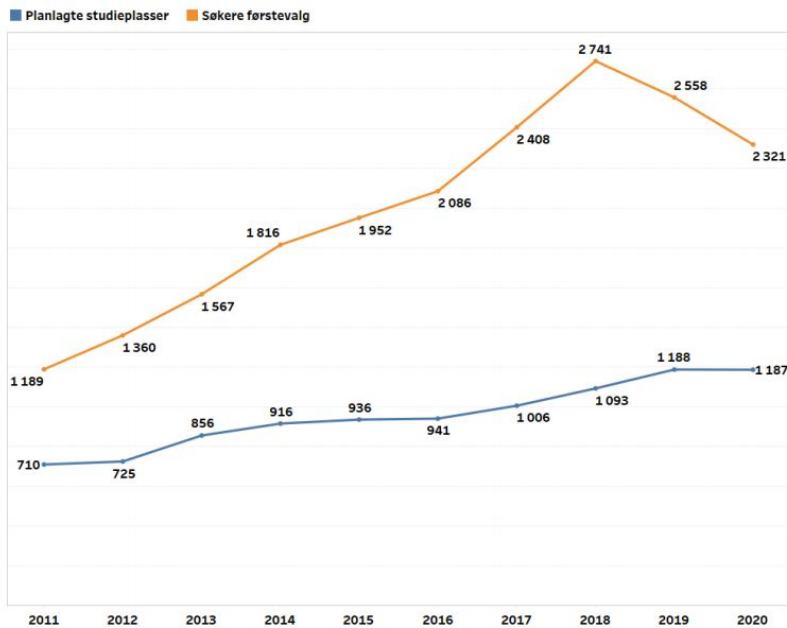
Med utgangspunkt i internasjonal forskning på feltet, har ILS i samarbeid med ProTed og våre universitetsskoler utviklet en *Profesjonsrettet mentorordning*, PROMO², som tilbys alle studenter i studieprogrammet. PROMO er et faglig-sosialt, profesjonsrettet tiltak som er utviklet for å styrke lektorstudentenes læreridentitet og tilhørighet til studieprogrammet og bidra til økt gjennomføring. PROMO er utviklet og drives i samarbeid med partnerskoler og tilbys studenter på Lektorprogrammet. Hver PROMO-gruppe ledes av en mentor som til daglig er lærer i skolen, og som underviser i de samme fagene som studentene studerer. PROMO ble opprettet for å motvirke frafall gjennom å imøtekomme studentenes sosiale behov for å være del av et studiefelleskap, bidra til utvikling av identitet som lærer og fremme opplevelse av sammenheng mellom det studentene lærer på ulike læringsarenaer (på campus og i praksis i skolen). Det har også siden oppstarten av tiltaket vært gjennomført følgeforskning av PROMO. Det er gjort systematisk innsamling av dokumentasjon og evaluering av gjennomføringen av både studenter og involverte mentorer. Evalueringene av PROMO blant både studenter og mentorer er entydig positive, og viser at PROMO så langt har lyktes med sin intensjon. Funnene indikerer at lektorstuderenter tidlig i studieløpet har behov for tiltak som bidrar til at de blir kjent med andre lektorstuderenter som følger samme studieløp, men at organisatoriske tiltak som skal bidra til sosial integrasjon, også bør ha et innhold som er relevant for utdanningens formål (Hatlevik & Lejonberg, 2019). Gjennom PROMO får studentene etablert et faglig-sosialt nettverk der de møter erfarne faglærere og medstudenter med samme fagkombinasjon. PROMO bidrar derfor også til å skape et godt læringsmiljø, samt til å styrke sammenhengen mellom studiene og profesjonen.

Søkertall i lys av nasjonale trender

Med innføringen av ny studiemodell høsten 2014 økte antallet studenter som valgte å begynne på studieprogrammet når de fikk tilbud om studieplass. I 2019 og 2020 var det en liten nedgang i antall søkere til Lektorprogrammet til sammenligning med tall fra 2017 og 2018, men poenggrensene for opptak til de ulike studieretningene viser at UiOs lektorprogram tiltrekker seg

² UiOs egen profesjonsrettede mentorordning (PROMO) for Lektorprogrammet:
<https://www.uio.no/studier/program/lektorprogrammet/promo/>

godt kvalifiserte og motiverte søkere. Nedgangen i antallet søkere til lektorutdanningen ved UiO speiler en nasjonal trend fra 2018, som delvis overlapper med oppstart av de nye femårige grunnskolelærerutdanningene fra og med 2017. UNITs faktanotat for søkning til Samordna opptak i 2020, viser at det var en nedgang i antallet førstegangssøkere til lektorutdanningene nasjonalt på 9,3% i 2020.³



Figur 2 UNIT faktanotat: Diagram 27: Søkning til lektorutdanning 2011 – 2020

Årsaken til nedgangen i antallet søkere til lektorutdanningene kan trolig knyttes til de politiske rekrutteringstiltakene som gjennom flere år har vært iverksatt for å sikre rekruttering til de nye femårige grunnskolelærerutdanningene. Dette innebærer at UiO i langt større grad enn tidligere må arbeide mer strategisk med rekruttering til Lektorprogrammet. På dette området er det allerede dialog mellom Institutt for lærerutdanning og skoleforskning som programforvalter, det utdanningsvitenskapelige fakultet og våre andre samarbeidende fakulteter.

³ <https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/sokertall-2020/uhg-faktanotat-so-april-2020.pdf>

2. Praktisk-pedagogisk utdanning – gjennomføring

Innføringen av et krav om mastergrad for opptak til Praktisk-pedagogisk utdanning⁴ har ført til en nedgang i antallet kvalifiserte søkere til PPU heltid og PPU deltid på Universitetet i Oslo. Studietilbudene tilbys som egne program, der opptak til PPU heltid skjer med søknadsfrist 15 april, mens opptak til PPU deltid (1,5 år) har søknadsfrist 15 oktober. Kravet om mastergrad som grunnlag for opptak til studieprogrammene ble derfor først gjeldende ved opptak til PPU heltid høsten 2019, deretter for PPU deltid våren 2020.

Samlet sett innebærer kravet om mastergrad for opptak til PPU-utdanningene at vi har hatt en nedgang i antallet kvalifiserte søkere, og dermed en nedgang i antallet ferdige kandidater. Antallet kandidater i årene før innføringen av masterkravet var også særskilt høye på grunn av høye søkertall⁵ og utvidede opptaksrammer.

Start ▶ Universiteter ▶ Universitetet i Oslo ▶ Det utdanningsvitenskapelige fakultet ▶ Institutt for lærerutdanning og skoleforskning

Studieprogramnavn	Prosent egenfinansiering	2016	2017	2018	2019	2020
		Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Praktisk-pedagogisk utdanning Teach First Norway	100	10	15	15	15	10
Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid	100	135	160	145	145	145
Praktisk-pedagogisk utdanning, ettårig studium	100	150	165	155	150	135
Sum		295	345	315	310	295

Tabell 2 Oversikt over fullførte vitnemål fra DBH januar 2021

Det er også en økning i antallet studenter som søker, takker ja, men som velger å ikke møte til studiestart, en kjent problemstilling for UH-sektoren. ILS gjennomførte derfor i 2019 og 2020 ekstra opptak til studieprogrammene i de fagene hvor det finnes kvalifiserte søkere på venteliste. Nedgangen er tydeligst i fagene hvor vi tradisjonelt har hatt mange søkere med bachelorgrad, som for eksempel norsk, engelsk og fremmedspråk. I fag hvor vi har forholdsvis mange søkere med mastergrad, særlig naturfag og samfunnsfag, har vi tatt opp flere studenter. Dette medfører et økt behov for praksisplasser i disse fagene, som er en kritisk faktor i forhold til de rammene vi kan sette for opptak til de ulike undervisningsfagene.

⁴ Det er ikke et krav at søker til PPU har sin mastergrad i undervisningsfaget(ene) vedkommende søker på. Andre institusjoner, som tilbyr fagdidaktikk innen kunstfag, eller praktiske og/eller estetiske fag, kan gjøre opptak til disse fagområdene med utgangspunkt i søkere med bachelorgrad i tråd med visse kriterier. UiO har ikke et slikt fagtilbud per dags dato.

⁵ Søkertallene ble spesielt høye fordi Kunnskapsdepartementet opprinnelig varslet at kravet om mastergrad til PPU ville innføres allerede fra 2017. Se forøvrig: <https://www.uv.uio.no/ils/om/aktuelt/aktuelle-saker/2018/rekordhoye-sokertall-larerutdanning.html>

Nasjonal trend – nedgang i kvalifiserte søkere til PPU

Nedgangen i søkertall ved UiO speiles i de nasjonale tallene, som viser en betydelig samlet nedgang i antallet kvalifiserte søkere og ferdige kandidater fra institusjonene som tilbyr PPU som en konsekvens av innføringen av masterkravet.

I den årlige «Orientering om statsbudsjettet for universitet og høyskular»⁶ er det for hver institusjon som tilbyr praktisk-pedagogisk utdanning, satt et samlet måltall for begge kategoriene PPU-utdanninger: PPU for allmennfag (PPUA) og PPU for yrkesfag (PPUY). Det er samlet sett 18 institusjoner som tilbyr PPUA og/eller PPUY.

Måltallene har vært uendret for disse institusjonene i 2019-2020, mens det i vedtatt Orientering til statsbudsjett for 2021, er gjort en økning i måltallet for UiO fra 289 til 293 kandidater.

De fem institusjonene som i 2020 hadde høyest måltall for PPU er:

		Måltall 2020	Tilbyr	
			PPUA	PPUY
1.	Universitet i Oslo	289	X	
2.	Høgskolen på Vestlandet	276	X	X
3.	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	222	X	X
4.	Universitetet i Bergen	211	X	
5.	OsloMet – storbyuniversitet	205		X

Tabell 3 Oversikt måltall fra Orientering om statsbudsjett 2020

I Oslo tilbyr UiO kun PPUA, mens OsloMet tilbyr PPUY. HVL og NTNU tilbyr begge studietilbudene, mens UiB kun tilbyr PPUA. HVL utdanner omtrent like mange kandidater for hver av utdanningstypene, mens NTNU er størst på PPUA.

NTNU, UiB og UiO tilbyr alle tre praktisk-pedagogisk utdanning både som et tilbud til heltidsstudenter, og som samlingsbaserte deltidstilbud. En oversikt over ferdige kandidater fra PPU heltid for 2019 og 2020 viser at de tre store institusjonene alle har hatt en nedgang etter innføringen av masterkravet, men at nedgangen har vært større hos UiB og NTNU enn UiO.

	PPU heltid, 1-årig oppstart høst	
	2019	2020
UiB	225	55
UiO	150	135
NTNU	120	85

Tabell 4 Ferdige kandidater DBH januar 2021

⁶ Samlet oversikt over orienteringer: <https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/orientering-om-forslag-til-statsbudsjett-for-universiteter-og-hoyskoler/id619675/>

Alle tre institusjonene utdanner også kandidater gjennom fleksible deltidstilbud,⁷ men disse har ulike studiesykluser og er dermed ikke direkte sammenlignbare. UiO har det korteste studietilbudet (1,5 år), og gjør årlige opptak, mens UiB og NTNU har et 2-årig tilbud der det ikke gjøres årlige opptak. I 2019 og 2020 utdannet UiO 145 kandidater hvert år gjennom dette studietilbudet, mens UiB utdannet henholdsvis 10 og 5 kandidater og NTNU henholdsvis 70 og 50 kandidater.

En samlet oversikt over de tre institusjonene viser at UiO innfrir måltallet for 2020 og utdanner i tråd med dette flest kandidater av de tre institusjonene.⁸

		Måltall 2020	Ferdige kandidater DBH 2020*	Fra PPUA	Fra PPUY
1.	UiO	289	295	295	
3.	NTNU	222	175	135	40
4.	UiB	211	60	60	

* Basert på tall fra DBH januar 2020, dette kan justeres, og er ikke endelige tall for 2020.

Strategisk arbeid med rekruttering til PPU-utdanningene

ILS jobber strategisk med å rekruttere studenter til PPU-utdanningene gjennom flere ulike tiltak, blant annet gjennom sosiale medier, deltakelse på karrieredager og intervjuer med tidligere studenter på våre nettsider. Samtidig har vi satt i gang et arbeid med rekruttering av flere skoler til vårt partnerskolenettverk, slik at vi kan plassere flere studenter i praksis i for eksempel naturfag og samfunnsfag. I tillegg til dette undersøker vi hvordan vi kan knytte studenter sterkere til ILS i perioden mellom utsendelse av tilbudsbrev om opptak til PPU og åpningsdagen på studiet, som er perioden med størst frafall fra studiet. Rekrutteringsarbeidet vil fortsette i de neste årene. Fullført vitnemålgivende studieprogram

Arbeid med studiekvalitet – tilrettelegging for økning av antallet ettfagsstudenter

Revidert læreplan for Kunnskapsløftet legger større vekt på tverrfaglig arbeid. Samtidig melder skoler i vårt partnerskolenettverk fra om at studenter med ett undervisningsfag er i en vanskelig situasjon når de skal søke jobb. Antall ettfagsstudenter har økt etter innføringen av masterkravet, og ILS utvikler derfor en egen, tverrfaglig undervisningsmodul for ettfagsstudenter på PPU heltid og deltid. Hensikten med modulen, som er obligatorisk, og som erstatter en tidligere ordning med tilleggslitteratur for ettfagsstudenter, er at studentene skal opparbeide seg en kompetanse til å utvikle, gjennomføre og evaluere tverrfaglige undervisningsopplegg og -prosjekter. Studentene i modulen, som jobber på tvers av de ulike fagene ILS tilbyr, trekker veksler på hverandres fag og utvider slik sin egen "verktøykasse" samtidig som de legger grunnlaget for et faglig fundert samarbeid på tvers av fag. Læreplanens tverrfaglige temaområder er utgangspunkt for arbeidet i

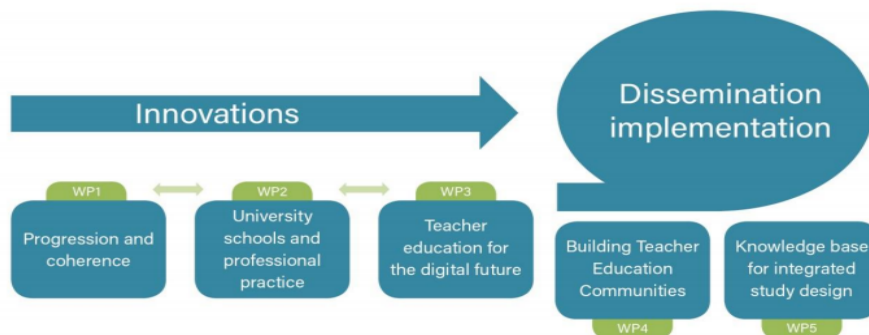
⁷ UiO tilbyr også PPU Teach First Norway for realfagstudenter, i samarbeid med UDE og Equinor som det gjøres et særskilt opptak til. I 2019 og 2020 ble det utdannet henholdsvis 15 og 10 kandidater fra dette programmet.

⁸ HVL utdannet 295 PPU-kandidater i 2020 gjennom sitt samlede studietilbud innen PPUA og PPUY.

den nye læringsmodulen. Studentene som startet på PPU deltid våren 2020, er de første studentene som følger modulen og den ble deretter implementert for PPU heltid høsten 2020. Videreutvikling og kvalitetssikring vil skje gjennom 2021.

3. ProTeds innovasjonsaktivitet

I utviklingsavtalen med KD løftes ProTeds arbeid med kvalitet i femårige integrerte studiemodeller fram som viktig for å fremme kvalitet. ProTed UiO har gjennom 2020 fulgt opp en bred prosjektportefølje av innovasjoner som er forankret i tre utviklingsområder som i fellesskap bidrar til videre kunnskapsutvikling om helhetlige studieprogrammer.



Figur 3 ProTeds innovasjonsområder

Samarbeidet med våre universitetsskoler er et viktig innovasjonsområde for ProTed og ILS. En universitetsskole har et tett og gjensidig forpliktende samarbeid med Universitetet i Oslo. Samarbeidet skal bidra til å bygge ned skillene mellom høyere utdanning og skolen, utvikle kvaliteten på undervisningen for både elever og studenter og legge til rette for forskning på og i skolene. Tre parter; UiO, skoleeier og skolene, har samarbeidet om å utvikle partnerskapet ut fra prinsippene om likeverd og gjensidighet for å etablere et mer symmetrisk samarbeid. Både egne interne evalueringer og følgeforskning viser at universitetsskolesamarbeidet har bidratt til et perspektivskifte hos skolene, som ikke lenger ser seg selv som mottakere av studenter, men som skolebaserte lærerutdannere. Rektorene ved skolene gir uttrykk for at de føler et eierskap til lærerutdanningen og dermed også en rett til å delta, utfordre og stille spørsmål. De gir også uttrykk for at de opplever at samarbeidet bidrar til profesjonsutvikling i egen institusjon, blant annet gjennom bruken av delte stillinger.

Målsettingen med universitetsskolesamarbeidet er å:

- Utvikle kvaliteten i skolen og i høyere utdanning for å styrke elevers og studenters læring
- Videreutvikle lærerutdanningene og skape gode modeller for lærerstudentens praksis
- Øke samarbeidet og forsknings- og utviklingsarbeid i skolene

ILS ved ProTed lyser hvert år ut såkornmidler⁹ for å fremme FoU-samarbeid mellom universitetet og universitetsskolene. Både skoler, alene, eller i flere i samarbeid, samt ansatte ved de samarbeidene fakultetene knyttet til Lektorprogrammet kan søke om såkornmidler. Såkornmidlene skal gå til FoU-prosjekter som kan styrke UiO som lærerutdanningsinstitusjon og som utvikler praksisrelevant kunnskap for skolen. Prosjektene kan være innenfor ett eller flere bestemte fag, eller være rettet mot utvikling av skolen som organisasjon. Prosjekter som knytter an til fagfornyelsen, har et tydelig utviklingsfokus på områder som kan komme lærerutdanningen til gode, og som synliggjør hvordan spredning kan gjøres til andre universitetsskoler og partnerskoler vil bli prioritert. I 2020 fikk følgende prosjekter tildelt midler:

- Studentprosjektet Mi Lenga¹⁰, lektorstudenter i samarbeid med Joke Dewilde, ILS, UiO
- Prosjekt om kollegaveiledning, med Valler vgs., i samarbeid med Anne Kristin Dahl, ILS.
- Prosjekt om undervisningsopplegg med Oslo Handelsgymnasium, i samarbeid med Jonas Bakken, ILS, og Ellen Cathrine Lund, IAKH.

I det siste året har det vært en økende interesse for tverrfaglighet i forbindelse med innføringen av Fagfornyelsen i skolen. I tillegg til å tildele såkornmidler til enkelte mindre prosjekter, har ProTed initiert et fellesprosjekt for alle universitetsskolene som blir ledet av førsteamanuensis Elin Sæther ved ILS i forskergruppen COSER (Challenges of Sustainability in Educational Research). Hovedfokus for COSER er forholdet mellom utdanning og samtidens komplekse problemstillinger knyttet til bærekraftig utvikling. Denne forskergruppen er sentral i prosjektet EVA2020 som har fått i oppdrag av Forskningsrådet å evaluere fagfornyelsen i skolen. Målsetning i det nye fellesprosjektet for universitetsskolene å etablere en modell med FoU-sirkler der fagmiljøer ved UiO samarbeider med fagmiljøer i skolene om problemstillinger knyttet til bærekraft. ProTed vil gjennomføre følgeforskning i tilknytning til dette prosjektet.

Et annet sentralt innovasjonsområde for ProTed er prosjektet «Digitaliserte lærings- og vurderingsformer i Lektorprogrammet» der vi blant annet utvikler en ny app, *VIVA – Visual Vocal Application*, som kan ta opp lyd- og videodata som vil bli automatisk kryptert og sendt til sikker lagring ved UiO. Opptaksprosessen, overføringen av data og lagringen er i tråd med regelverket knyttet til GDPR. Det arbeides også med en integrasjon til UiOs digitale samtykkeportal og Canvas. Appen utvikles spesielt til bruk i lærerutdanningene for studenter, men vil også bli tatt i bruk av forskere og lærere i skolene i felles FoU-prosjekter. Appen vil bli tatt i bruk til blant annet:

- Video-opptak for å analysere og reflektere over egen praksisutøvelse
- Datainnsamling til masteroppgaven - lydopptak av intervjuer eller video-opptak av undervisning i klasserommet
- Forskning på innovative praksiser

⁹ Såkornutlysning 2020: <https://www.uv.uio.no/ils/forskning/prosjekter/universitetsskole-samarbeidet/Aktiviteter/sakornmidler/Utlysning%20av%20s%C3%A5kornmidler%20%282020%29.html>

¹⁰ <https://www.uv.uio.no/ils/forskning/prosjekter/milenga/index.html>

DIVA-prosjektet har tidligere mottatt prosjektmidler fra både UiO og DIKU¹¹ for å utvikle innovative og digitaliserte vurderingsformer for læring i høyere utdanning. I 2020 tok ProTed utgangspunkt i disse to innovasjonsområdene og sendte to søknader til Diku.

Søknaden 1:

«Digital Integrasjon av Videovurdering på ulike Arenaer (DIVA)» – fase2

Med utgangspunkt i innovasjonen VIVA og DIVA-prosjektet, sendte vi en ny søknad til Dikus program for «Program for studentaktiv læring». I konkurranse med 85 andre søknader fra alle utdanningsprogrammer ble ProTeds søknad innvilget med kr. 5 000 000 kr. Prosjektet er en videreføring og videreutvikling av DIVA 1-prosjektet. «Digital Integrasjon av Videovurdering på ulike Arenaer (DIVA).¹²

Prosjektet har som mål å utvikle studentaktive læringsdesign med videobaserte løsninger for nye vurderingsformer i høyere utdanning der studenters videoopptak av egen praksisutøvelse inngår som del av vurderingsgrunnlaget. Prosjektet vil gjennomføres i det femårige Lektorprogrammet (LeP), Praktisk Pedagogisk Utdanning (PPU), samt i Veilederutdanningen. Hammer skole i Lørenskog kommune inngår som samarbeidspartner i prosjektet. Siden prosjektet anvender nye teknologiske løsninger som er høyst relevante for andre lærerutdanningsmiljøer, er også grunnskolelærerutdanning (GLU) ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN) og Universitet i Tromsø (UiT) med som prosjektmiljø. Prosjektet tar i bruk appen VIVA (Visual Vocal Application), en nyutviklet innovativ teknologi som kan benyttes av studenter til å gjøre videoopptak av hverandres profesjonsutøvelse mens de er praksis. Studenters autentiske videoopptak fra egen profesjonsutøvelse vil danne utgangspunkt for de innovative lærings- og vurderingsformene som utvikles og testes ut i prosjektet. DIVA-fase2 bygger på DIVA-fase1. DIVA-fase2 utvikler nye og innovative læringsdesign som ikke testes ut i DIVA-fase1, og i DIVA-fase2 vil alle lærings- og vurderingsformene foregå som digitale seminarer og samtaler. ILS har behov for studentaktive læringsdesign og vurderingsformer som legger til rette for samarbeid om formativ vurdering mellom fagmiljø på campus og fagmiljø i skolen. I tillegg har ILS behov for nye studentaktive og praksisnære læringsdesign for fleksible og nettbaserte studietilbud. DIVA-fase2 vil utvikle nye og innovative lærings- og vurderingsformer som imøtekommer disse behovene. I tillegg vil prosjektet kartlegge muligheter og betingelser for at VIVA-appen kan benyttes ved utdanningsprogrammer utenfor UiO. Dette gjøres for å legge til rette for videreføring av de innovative læringsformene i DIVA ved andre lærerutdanningsinstitusjoner og andre profesjonsutdanninger.

Søknad 2:

«Samskapt kunnskap: Tverrfaglige FoU-sirkler for studenter, lærere og forskere»

Med utgangspunkt i satsningen på samarbeid med universitetsskoler og praksis, utviklet ProTed i samarbeid med HF en felles søknad til «Program for kvalitetsutvikling av praksis i lærerutdanningene». SIRKEL-prosjektet har som mål å utvikle og prøve ut en ny innovativ

¹¹ Innvilget kr. 800 000 til DIVA 1 fra Program for Digitalisering for læring i høyere utdanning i 2019.

¹² Video om VIVA-appen: <https://www.youtube.com/watch?v=MceeCEZncrc>

samarbeidsmetodologi som fører alle aktørene i lærerutdanningen sammen på tvers av fagfelt og profesjon til banebrytende FoU-basert praksisopplæring. Ved å la lektorstudenter, lærere fra skolen og forskere fra disiplin- og profesjonsfag arbeide sammen i FoU-sirkler, vil vi mobilisere og veve sammen kunnskap som i dag ikke blir integrert i tilstrekkelig grad. Prosjektpartnere er Institutt for lingvistiske og nordiske studier (ILN), Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk (ILOS), Institutt for arkeologi, konservering og historie (IAKH) ved Det humanistiske fakultet, samt Institutt for lærerutdanning og skoleforskning (ILS) ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet.

UiO har gjennom mange år opparbeidet et tett og godt samarbeid med våre partnerskoler og våre universitetsskoler spesielt. Det betyr at vi allerede har et godt utgangspunkt for å jobbe videre med innovasjon og utvikling knyttet til praksis i lærerutdanningene. Dessverre fikk UiO ikke tildelt midler gjennom dette programmet, men ProTed følger opp satsningen i dialog med HF for å se hvordan vi i fellesskap kan lykkes med å etablere dette som et felles prosjekt i 2021.

På vegne av undervisningsledelsen ved ILS

Kirsti Lyngvær Engelién

SI FRA- rapportering ved UiO 2020

- 1. Gi en oversikt over omfang og tematikk for innmeldinger i 2020 fra studenter i Si fra systemet og saker overført fra 2019. Bruk vedlagte rapporteringsmal.**
- 2. Beskriv kort og anonymisert uheldige* og kritikkverdige forhold (jf. UiOs varslingsdefinisjon**) som er avdekket, hvordan sakene har blitt fulgt opp og eventuelle hvilke læringsmiljøtiltak som er iverksatt.**

* Med uheldige forhold menes tilfeller hvor det er funnet grunnlag for å iverksette læringsmiljøtiltak og/ eller beklage overfor en eller flere utsatte studenter eller ansatte.

**Varsling er informasjon om kritikkverdige forhold ved UiO, det vil si forhold som er i strid med regler eller etiske retningslinjer, samt etiske normer med bred tilslutning i samfunnet. Dette kan for eksempel være:

- fare for liv eller helse
- fare for klima eller miljø
- korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
- misbruk av myndighet
- uforsvarlig lærings- eller arbeidsmiljø
- mobbing, diskriminering, trusler, vold, overgrep eller andre former for trakassering
- brudd på personopplysningssikkerheten

Denne listen er ikke uttømmende

Merk at denne rapporteringen ikke er unntatt offentlighet og vil inngå som del av Si fra-rapport til Læringsmiljøutvalget og universitetsstyret.

1. Si fra rapportering fra UiO fra Det utdanningsvitenskapelige fakultet	Varsel	Klage	Ros	Tvil om skikkethet	Totalsum
1.1. Antall innmeldinger fra studenter som <u>etter vurdering i Si fra-mottak</u> er å regne som:					
+ innkommet i SI FRA-nettskjema for studenter i 2020:	3	7	2		12
+ innkommet muntlig eller andre kanaler som e-post/brev/ ansattes varslingskanal:	1				1
+ saker overført fra 2019:	0	0	0	0	0
= sum antall innmeldinger 2020 og overførte saker fra 2020:	4	7	2	0	13
- feil i rom, bygninger og uteområder som dårlig inneklima, romtemperatur, renhold, skifte av lyspærer eller lignende videresendt EA for tiltak:					
- tvil om en student skikkethet sendt institusjonsansvarlig på profesjon:					
- brudd på reglene om behandling av personopplysninger sendt CERT-UiO:					
- brudd på forskningsetikk sendt sentralt råd for mottak av forskningsetiske saker UiO:					
- vurdert ved mottak som feilsendt (saken gjelder ikke fysisk eller sosial læringsmiljø):					
- slått samme med allerede eksisterende sak (pga. samme tematikk eller involverte):					
- overført sentraladministrasjon AP/ SADM for behandling:					
- behandlet på vegne av annet fakultet (fungert som «sette-fakultet»)	1				

= sum antall saker til behandling ved fakultetet rutine for varsel, klage eller ros:	5	7	2	0	14
--	---	---	---	---	----

1.2. Tematikk for innkomne Si fra saker fra Det utdanningsvitenskapelige fakultet	Antall	Koronarelatert	Ferdig behandlet 31.12.20	Under behandling 31.12.20	Avdekket uheldig forhold*	Avdekket kritikkverdig forhold**	Innmeldt HMS avvik	Eventuelle kommentarer:
1. Forhold som bør forbedres i læringsmiljøet, undervisningen eller organiseringen av studiene, herunder også interiør i undervisningsrom	4	1	4	0	0	0	0	Tematikk: informasjon fra studieprogrammet, kvalitet på undervisning, ønske om å få satt opp skjerm i læringscenteret. Den koronarelaterte henvendelsen gjaldt en student som syns det var uheldig med et opplegg der de 200 første studentene fikk delta på fysisk undervisning (smittevern). Dette var ikke praksis ved noe emne ved UV, og studenten svarte ikke på spørsmål om hvilket emne/institutt dette gjaldt, så vi fikk ikke videreformidlet saken.
2. Forstyrrende/ uakseptabel adferd	5	0	5	0	2	1		Tre saker gjaldt at studenter meldte fra om uakseptabel oppførsel fra medstudenter. Studentene ble fulgt opp med samtaler.

								<p>I to av sakene ble det vurdert som uheldige forhold, og det ble satt inn læringsmiljøtiltak. Det ble i samråd med partene avtalt at de skulle unngå unødvendig kontakt, og at de skulle ha lav terskel for å kontakte læringsmiljøkontakt dersom utfordringene fortsatte.</p> <p>En av sakene ble vurdert som kritikkverdig, og ble fulgt opp videre med studenten innmeldingen gjaldt.</p> <p>En av sakene omhandlet en ansatts oppførsel i undervisningssituasjonen. Innmelder ønsket ikke at saken skulle følges videre opp, og det er ikke konkludert med uheldige eller kritikkverdige forhold.</p> <p>En av sakene behandlet vi som settefakultet, og gjennomførte samtale med studenten. Studenten valgte senere å trekke saken. Det er ikke konkludert med uheldige eller kritikkverdige forhold.</p>
3. Seksuell trakassering eller annen uønsket seksuell oppmerksomhet								
4. Skade, ulykke eller nestenulykke på UiO, i praksis, feltarbeid eller på utveksling								
5. Potensiell fare for helse, miljø og sikkerhet på UiO	2	1	2					<p>I forbindelse med studiestart i august 2020 hadde innmelder observert en faddergruppe som ikke overholdt 1-meter avstand ved Frederikkeplassen. Da vi ikke hadde navn, tidspunkt eller hvilket fakultet studentene tilhørte, var det vanskelig å</p>

								<p>følge saken videre. Vi tok likevel et møte med faddersjefene ved UV for å påse at gruppene ved UV overholdt én meter avstand under alle arrangementene.</p> <p>Den andre saken gjaldt en tilbakemelding om obligatorisk undervisning og evt konsekvenser ved sykdom. Studenten fikk utfyllende informasjon fra instituttet om dette. Saken vurderes ikke å omhandle fare for helse, miljø og sikkerhet.</p>
6. Korrupsjon, tyveri eller annen økonomisk kriminalitet								
7. Andre kritikkverdige forhold	1		1					Klage på informasjon knyttet til masteropptak
8. Andre forhold som bør forbedres ved UiO								
9. Positive tilbakemeldinger og ros	2		2					<p>Positiv tilbakemelding på læringscenteret, Helga Engs hus.</p> <p>Positiv tilbakemelding om studie- og læringsmiljøet til et emne ved UV. «Gode og lærerike seminarer».</p>
Sum antall saker:	14	1	14	0	2	1		